

สค. ๔/๒๕
วันที่ ๒๖ มิ.ค. ๕๕
เวลา ๑๖.๕๐ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ศ๔๒๒๐
รับที่ : ๒๒๙๙๘/๕๕
วันที่ : ๒๖ มิ.ค. ๕๕ เวลา : ๑๖:๓๑

ที่ กก ๐๓๐๕/ ๑๒๕๖

กระทรวงการทองเที่ยวและกีฬา
๔ ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง (ร่าง) แผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. (ร่าง) แผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ๑๐๐ ชุด
๒. สรุปสาระสำคัญ (ร่าง) แผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ๑๐๐ ชุด

ด้วย กระทรวงการทองเที่ยวและกีฬา ขอเสนอเรื่องแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่ กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือต้องเสนอคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าว มีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ตามที่ กรมพลศึกษา กระทรวงการทองเที่ยวและกีฬา มีภารกิจหลักในการส่งเสริม พลศึกษา กีฬาและนันทนาการให้แก่เด็ก เยาวชนและประชาชนในชาติ ให้มีสุขภาพดีทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่งในการเสริมสร้างให้สังคมเข้มแข็งตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน และสังคม โดยมีแผนพัฒนากีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔) ซึ่งเป็นแผนแม่บท ในการพัฒนากีฬาของชาติ ดังนั้น กระทรวงการทองเที่ยวและกีฬา กรมพลศึกษา จึงได้จัดทำแผนพัฒนา นันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔) ขึ้น ใช้เป็นกรอบในการกำหนดแนวทางพัฒนาน นันทนาการของชาติให้ดำเนินไปในทิศทางเดียวกันทั้งประเทศ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

เนื่องจากแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔) ซึ่งเป็นแผนแม่บทในการพัฒนานันทนาการของชาติได้สิ้นสุดลงแล้ว ดังนั้น กระทรวงการทองเที่ยว และกีฬา โดยกรมพลศึกษา จึงได้จัดทำแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดแนวทางพัฒนานันทนาการของชาติให้ดำเนินไปในทิศทาง เดียวกันทั้งประเทศ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

แผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) เป็นแผน แม่บทระดับชาติ ที่มียุทธศาสตร์สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ซึ่งมุ่งหวังให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขด้วยความเสมอภาคเป็นธรรมและมีภูมิคุ้มกันต่อการ เปลี่ยนแปลง แผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ได้กำหนดสาระสำคัญของแผน ๔ ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมเด็ก เยาวชน และประชาชนให้มีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนัก ถึงคุณค่าของการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และประกอบกิจกรรมนันทนาการเป็นประจำจนเป็นวิถีชีวิต

/ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ...

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การผลิตและพัฒนาบุคลากรในการเป็นผู้นำและจัดบริการนันทนาการ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการนันทนาการ และยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาสภาวะแวดล้อม และการส่งเสริมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนด้วยนันทนาการ

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

- คำสั่งกรมพลศึกษา ที่ ๓๕๖/๒๕๕๔ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙)

๑.๓ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยกรมพลศึกษา ได้นำแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔) ไปสู่การปฏิบัติและขับเคลื่อนแผน ดังนี้

๑.๓.๑ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมพลศึกษา ได้ทำข้อตกลงร่วมกัน (MOU) กับส่วนราชการ ๒๐ กระทรวง และ ๔ หน่วยงานอิสระ ในความร่วมมือกันขับเคลื่อนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔) ใช้เป็นกรอบในการกำหนดแนวทางพัฒนานันทนาการของชาติให้ดำเนินไปในทิศทางเดียวกันทั้งประเทศ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๑ ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร

๑.๓.๒ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยกรมพลศึกษา ได้มีการจัดโครงการ/เพื่อนำแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔) ไปสู่การปฏิบัติและการขับเคลื่อนแผน ดังนี้

- ๑) โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ การบริหารจัดการ ๒๐ กระทรวง/องค์กรอิสระ / องค์กรภาคเอกชน
- ๒) โครงการยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ทำคุณประโยชน์ด้านนันทนาการ (รางวัลพระราชทาน)
- ๓) โครงการเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายทางนันทนาการ
- ๔) โครงการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมนันทนาการ ในเด็กและเยาวชน
- ๕) โครงการส่งเสริมกิจกรรมดนตรีและการเล่นพื้นบ้าน
- ๖) โครงการนันทนาการพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคคลกลุ่มพิเศษและผู้ด้อยโอกาส
- ๗) โครงการนันทนาการสร้างสรรค์คุณภาพชีวิต
- ๘) โครงการส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการผู้สูงอายุ
- ๙) โครงการติดตามประเมินผลแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ

ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔)

๑.๓.๓ สรุปประเมินผลแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมประชาชนทุกกลุ่มให้มีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการใช้เวลาที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์และประกอบกิจกรรมนันทนาการเป็นประจำจนเป็นวิถีชีวิต ก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีต่อตนเองและสังคม พบว่า

๑. เด็ก เยาวชน และประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและเห็นคุณค่า การใช้เวลาว่าง ร้อยละ ๔๒.๘ (เป้าหมาย ร้อยละ ๖๐)

๒. สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๓๐ มีการเรียนรู้และจัดกิจกรรมนันทนาการ

๓. ครู ผู้นำ อาสาสมัคร ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น

๔. สถานศึกษาและชุมชนขาดแหล่งนันทนาการที่ได้มาตรฐาน

๕. มีศูนย์นันทนาการชุมชนแต่ไม่มีศูนย์นันทนาการแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาบุคลากรนันทนาการสู่ระดับมาตรฐานสากล อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม พบว่า

๑. บุคลากรบริการนันทนาการส่วนมากผ่านการอบรมขั้นพื้นฐาน

๒. มีการส่งเสริมฟื้นฟู อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่น

๓. สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านนันทนาการ มีการ

ตรวจสอบ/ปรับปรุง

๔. บุคลากรยังไม่มีใบประกอบวิชาชีพ

๕. ไม่มีองค์กรรับรองมาตรฐานวิชาชีพนันทนาการ

๖. ไม่มีมาตรการเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาการบริหารจัดการนันทนาการ พบว่า

๑. มีศูนย์นันทนาการในสถานศึกษาและชุมชน ร้อยละ ๕๐

๒. มีศูนย์ข้อมูลเผยแพร่ นันทนาการ แต่ขาดการเชื่อมโยงเครือข่าย

๓. มีสถานประกอบการนันทนาการเชิงพาณิชย์เป็นจำนวนมาก

แต่ขาดการส่งเสริม และสนับสนุนจากภาครัฐ

๔. ไม่มีการปรับปรุงหรือแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๕. มีผลการวิจัยระดับประเทศแต่ยังไม่มีวิจัยพัฒนานวัตกรรม

๑.๔ สภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานนันทนาการ

๑.๔.๑ หน่วยงาน / องค์กรที่เกี่ยวข้องกับนันทนาการยังกระจัดกระจาย ทำให้การบริหารจัดการเป็นไปแบบแยกส่วน อีกทั้งการบริหารจัดการของรัฐในการส่งเสริมนันทนาการเท่าที่ผ่านมายังขาดการจัดการที่ดี ไม่เป็นระบบ ขาดการประสานงาน ไม่มีการกำหนดแผนส่งเสริมเพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานให้เป็นเอกภาพ รวมทั้งขาดการติดตามและประเมินผลที่เชื่อมโยงทั้งระบบเข้าด้วยกัน

๑.๔.๒ ขาดการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ และไม่มีการปรับเปลี่ยนหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับนันทนาการให้เหมาะสมกับสถานการณ์นันทนาการเชิงพื้นฐานและเชิงก้าวหน้าทีพอเพียงทันสมัย และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ดี รวมไปถึงขาดการประชาสัมพันธ์เชิงรุกที่สามารถกระตุ้นสังคม นันทนาการอย่างเต็มที่

๑.๔.๓ ขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของบุคลากรทางนันทนาการ เช่น แผนงานต่างๆในการให้ความรู้ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในระดับสากล ข้อจำกัดในอาชีพสายงานนันทนาการต่างๆ รวมถึงขอบข่ายงานความรับผิดชอบ ความก้าวหน้า ความเสมอภาค ทางการศึกษา การเติบโตในอาชีพและความโปร่งใสทางธุรกิจ

๑.๔.๔ การผลิตนันทนาการที่มีประสิทธิภาพยังอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากภาครัฐขาดความสนใจ แต่ภาคประชาชนโดยทั่วไปมีแนวโน้มสนใจนันทนาการแบบถูกต้องมากขึ้น แต่ไม่ได้รับการตอบสนอง ส่งผลให้นันทนาการไม่สามารถก้าวไปสู่ระดับที่สูงกว่าได้

๑.๔.๕ ด้านแหล่งเงินทุน งบประมาณสนับสนุนมีข้อจำกัดจนไม่สามารถนำไปจัดระบบการบริหารจัดการด้านนันทนาการอย่างกว้างขวางทั่วประเทศได้ โดยเฉพาะปัญหาการใช้งบประมาณไปสู่โครงการที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนอย่างแท้จริงมีค่อนข้างมาก

จุดแข็ง

- ๑) นันทนาการเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าและมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เป็นผู้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี
- ๒) เป็นการปลูกจิตสำนึกและค่านิยมทางวัฒนธรรมของชาติสร้างความภาคภูมิใจจนเกิดเป็นอัตลักษณ์ของชนในชาติ
- ๓) สามารถนำไปสร้างอาชีพและนำรายได้มาสู่ครอบครัว ซึ่งเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอีกทางหนึ่ง
- ๔) สังคมไทยอยู่กับวัฒนธรรมที่มีนันทนาการในชีวิตประจำวัน และมีการอนุรักษ์ตลอดจนการสืบทอดแก่คนรุ่นหลัง
- ๕) กิจกรรมนันทนาการล้วนมีคุณค่า และเป็นส่วนที่สร้างสังคมไทยให้น่าอยู่
- ๖) ภาษา ท้องถิ่น วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของประเทศไทยแข็งแกร่ง และมีการอนุรักษ์สืบทอดกันมาโดยตลอด
- ๗) ทรัพยากรในประเทศไทยซึ่งเป็นแหล่งนันทนาการมีจำนวนมาก

จุดอ่อน

- ๑) ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และไม่เห็นคุณค่าของนันทนาการอย่างแท้จริง
- ๒) ประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และไม่เห็นคุณค่าของการรักษาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม
- ๓) เด็กและเยาวชนใช้เวลาไปกับการเรียนหนังสือมากเกินไป ทำให้ขาดความสนใจในเรื่องนันทนาการในชีวิตประจำวัน
- ๔) ขาดความเสมอภาคของประชาชนทุกกลุ่มในการเข้าถึงนันทนาการ ได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้พิการ เป็นต้น
- ๕) ปัจจัยพื้นฐานของนันทนาการ ได้แก่ สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก การบริการ ยังไม่ได้คุณภาพและมาตรฐาน
- ๖) การบริหารจัดการด้านนันทนาการมีความซ้ำซ้อนไม่เป็นระบบเท่าที่ควร

๗) การบูรณาการการทำงานในส่วนของกระทรวงและหน่วยงานต่างๆยังไม่สัมพันธ์กัน ทำให้ขาดพลังในการขับเคลื่อนแผนฯ

๘) หน่วยงานต่างๆไม่เข้าใจบทบาทของนันทนาการอย่างแท้จริงจึงทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนนันทนาการแห่งชาติ

๙) บุคลากรที่ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนแผนนันทนาการยังไม่เข้มแข็งมากพอที่จะขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติได้

๑๐) บุคลากรด้านนันทนาการยังไม่ได้มาตรฐานในระดับสากล

๑๑) ขาดการดูแลมาตรฐานผู้นำนันทนาการในประเทศไทย ตำแหน่งงานที่รองรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาด้านนันทนาการมีน้อย

๑๒) ยังมีการทำลายทรัพยากรธรรมชาติอย่างต่อเนื่องและขาดการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอย่างจริงจัง

๑๓) ขาดการนำทรัพยากรที่มีอยู่ในประเทศจำนวนมากมาบริหารจัดการ ขาดองค์ความรู้ที่จะสร้างสิ่งที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

โอกาส

๑) หน่วยงานและองค์กรในระดับชาติหลายแห่งพร้อมที่จะให้ความร่วมมือ

๒) บุคลากรนันทนาการมีอยู่ในทุกหน่วยงานของประเทศ สามารถรวมตัวกันพัฒนางานด้านนันทนาการได้

๓) กระแสการรักษาสุขภาพของประชาชนค่อนข้างสูงมาก

๔) ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณ มีนโยบายให้การสนับสนุนนันทนาการ กีฬา และการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง

๕) เทคโนโลยีที่ทันสมัยทำให้ประชาชนสามารถรับรู้ข่าวสารกิจกรรมด้านนันทนาการ กีฬา และการท่องเที่ยวได้อย่างทั่วถึงจากสื่อต่างๆ

๖) ประชาชนมีความเชื่อว่ากิจกรรมนันทนาการจะทำให้คนมีชีวิตที่เป็นสุข

๗) มีหน่วยงานและสถานศึกษาให้ความร่วมมือและสนับสนุนการพัฒนาด้านนันทนาการ

๘) พื้นฐานคนไทยมีใจรักความสนุกสนานรื่นเริง และมีประเพณีวัฒนธรรมด้านนันทนาการหลากหลาย

๙) มีการประสานความร่วมมือจากองค์กรต่างๆ สามารถใช้เป็นกำลังในการขับเคลื่อนแผนนันทนาการไปสู่ความสำเร็จได้

๑๐) นโยบายด้านสังคมของรัฐบาลมีการส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการชัดเจน

๑๑) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้ความสำคัญกับการนันทนาการ

๑๒) การก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นโอกาสในการพัฒนาบุคลากรทางนันทนาการ

๑๓) มีกิจกรรมอาสาสมัครหลากหลาย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมนันทนาการ

๑๔) มีสวนสาธารณะ/สวนสุขภาพสำหรับการส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการทั่วประเทศ

๑๕) ประเทศไทยมีปัจจัยที่จะสนับสนุนกิจกรรมด้านนันทนาการอย่างมากมายมหาศาล

๑.๕ อุปสรรคภายนอกที่เป็นภัยคุกคามต่อการพัฒนา

๑.๕.๑ สถานศึกษา หน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งภาคเอกชนยังไม่ให้ความสำคัญต่อกิจกรรมนันทนาการเท่าที่ควร

๑.๕.๒ เทคโนโลยีการสื่อสารมีส่วนโน้มน้าวเด็ก เยาวชน ไปในทางเสื่อม โดยเฉพาะด้านศีลธรรม เศรษฐกิจ การเมืองและสิ่งแวดล้อม

๑.๕.๓ ระบบทุนนิยมทำให้คนเข้าใจว่าความสุขของคนขึ้นอยู่กับวัตถุ และทรัพย์สิน

๑.๕.๔ คนในชาติยังไม่ตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ และใช้อย่างไม่คุ้มค่า

๑.๕.๕ กระแสโลกาภิวัตน์ของวัฒนธรรมข้ามชาติทำให้คนไทยเกิดกระแสความนิยมและทำตามอย่าง

๑.๕.๖ สภาพแวดล้อม และภาวะเศรษฐกิจ สังคมมีการแข่งขันในการประกอบอาชีพสูงมากทำให้คนไทยไม่มีเวลาสนใจในเรื่องนันทนาการ

๑.๕.๗ ประเทศต่างๆให้ความสำคัญและพัฒนากิจการนันทนาการอย่างเข้มแข็งเพราะเป็นแหล่งรายได้ซึ่งเป็นคู่แข่งสำคัญของไทย

๑.๕.๘ กระแสทุนนิยมก่อให้เกิดความโลภ สังคมมีแต่การแก่งแย่งชิงดี

๑.๕.๙ ภาวะโลกร้อน/ภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง ทำให้ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย

๑.๕.๑๐ การแพร่ระบาดของเรื่องยาเสพติด การมั่วสุมทางเพศและการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ก่อให้เกิดปัญหาสังคม เยาวชนเป็นกลุ่มเสี่ยงต่ออาชญากรรม เนื่องจากใช้เวลาว่างไม่เหมาะสม

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยกรมพลศึกษา จึงได้จัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔)

๒. สรุปรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔) ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓. จัดประชุมบุคคล ผู้แทนองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อรับทราบ สภาพ - ปัญหา การดำเนินงานตามแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔)

๔. นำข้อมูลที่ได้มาจัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙)

๕. ประชุมสัมมนา เพื่อวิพากษ์ (ร่าง) แผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) และตรวจสอบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

๖. จัดทำสัมมนาและประชาพิจารณ์ (ร่าง) แผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) จำนวน ๒ ครั้ง

๗. ประชุมสัมมนา (ร่าง) แผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) เพื่อวิพากษ์ และตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาสาระ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะกรรมการดำเนินงานฯ จำนวน ๒ ครั้ง

๘. จัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) ฉบับสมบูรณ์ นำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่ออนุมัติแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙)

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วยแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔) ซึ่งเป็นแผนแม่บทในการพัฒนานันทนาการของชาติ บัดนี้ได้สิ้นสุดระยะเวลาการดำเนินงานของแผนฯ แล้ว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยกรมพลศึกษา จึงได้จัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) โดยมุ่งหวังให้นันทนาการเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน สังคมและประเทศชาติอย่างยั่งยืน เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากนันทนาการของชาติ เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน / องค์กรต่างๆ อย่างกว้างขวาง ทำให้การบริหารจัดการเป็นไปแบบแยกส่วน และสภาพแวดล้อมของสังคมโลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีความอ่อนไหวง่าย จากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ ส่งผลกระทบต่อกระบวนการนันทนาการของประเทศไทย จึงมีความจำเป็นต้องมีแผนแม่บทด้านนันทนาการใช้เป็นกรอบในการกำหนดแนวทางพัฒนานันทนาการของชาติให้ดำเนินไปในทิศทางเดียวกันทั้งประเทศ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ระดับชาติ และนโยบายของรัฐบาล

๔. สาระสำคัญ

(ร่าง) แผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙)

มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) วิสัยทัศน์ “ นันทนาการสร้างคุณภาพชีวิต สังคมเป็นสุข สิ่งแวดล้อมงดงาม โดยมุ่งสู่มาตรฐานสากล ”

๒) วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของนันทนาการ และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มรวมทั้งบุคคลกลุ่มพิเศษ ผู้ด้อยโอกาส ได้แก่ ผู้พิการ และผู้สูงอายุ ประกอบกิจกรรมนันทนาการเป็นประจำจนเป็นวิถีชีวิต เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และพัฒนาสังคม

๒.๓ เพื่อพัฒนาบุคลากรนันทนาการทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้มีความรู้ความสามารถสู่ระดับมาตรฐานสากล

๒.๔ เพื่อพัฒนาอุปกรณ์ สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกทางนันทนาการและสิ่งแวดล้อมให้มีมาตรฐานด้านความปลอดภัย และมีประสิทธิภาพในการให้บริการ

/ ๒.๕ เพื่อพัฒนา ...

๒.๕ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการนันทนาการให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะ
นันทนาการเพื่อการพาณิชย์

๒.๖ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนประกอบกิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อม
และส่งเสริมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีอย่างยั่งยืน

๓) เป้าหมาย

๓.๑ ประชาชนทุกเพศทุกวัย รวมทั้งบุคคลกลุ่มพิเศษ ผู้ด้อยโอกาส โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งเยาวชนกลุ่มเสี่ยง ผู้พิการและผู้สูงอายุ มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่าของการใช้เวลาว่างให้เป็น
ประโยชน์ ด้วยนันทนาการและประกอบกิจกรรมนันทนาการเป็นประจำจนเป็นวิถีชีวิต โดยมีเป้าหมาย ร้อยละ
๘๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙

๓.๒ เด็กและเยาวชนร้อยละ ๘๐ มีความรู้ ความเข้าใจ และมีเจตคติที่ดีต่อ
นันทนาการ รวมทั้งประกอบกิจกรรมนันทนาการเป็นประจำ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

๓.๓ สถานศึกษาร้อยละ ๘๐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๘๐
จัดให้มีการจัดการเรียนรู้เรื่องการใช้เวลาว่างและนันทนาการ รวมทั้งจัดให้มีกิจกรรมนันทนาการ
ในชีวิตประจำวันแก่เด็ก เยาวชน และประชาชน

๓.๔ บุคลากรนันทนาการ ได้แก่ ผู้นำนันทนาการและนักนันทนาการอาชีพ
ได้รับการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง และมีการผลิตบัณฑิตสาขานันทนาการเพิ่มขึ้น

๓.๕ มีการดำเนินกิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการ
อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรมประเพณีอย่างต่อเนื่อง

๓.๖ มีมาตรฐานและตัวชี้วัดด้านความปลอดภัยของอุปกรณ์ สถานที่
และสิ่งอำนวยความสะดวก เกี่ยวกับนันทนาการและมีการตรวจสอบรับรองมาตรฐานอย่างเป็นระบบ

๓.๗ มีการบริหารจัดการนันทนาการอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้องค์กร
ตรวจสอบติดตาม

๓.๗.๑ มีการจัดตั้งกองทุนการพัฒนานันทนาการแห่งชาติ

๓.๗.๒ มีคณะกรรมการกำกับนโยบายและติดตามการดำเนินงาน ๓ ระดับ
ได้แก่ คณะกรรมการระดับชาติ คณะกรรมการระดับกระทรวงและคณะกรรมการระดับท้องถิ่น เมืองหลัก
ทำหน้าที่รับผิดชอบ กำกับดูแล และประสานงานการดำเนินงานนันทนาการของประเทศ

๓.๗.๓ มีโครงสร้างการบริหารงานนันทนาการชัดเจน หน่วยงานทั้งภาครัฐ
และภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการพัฒนานันทนาการและสนับสนุนนันทนาการเพื่อการพาณิชย์

๓.๗.๔ มีศูนย์นันทนาการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพในทุกตำบล
และมีองค์กรเครือข่ายเชื่อมโยงประสานงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น

๓.๗.๕ มีศูนย์ข้อมูลเผยแพร่ด้านนันทนาการ สามารถเชื่อมโยงข้อมูล
นันทนาการได้ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับนานาชาติ

๓.๗.๖ มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เหมาะสมเอื้อต่อการดำเนินการ
ด้านนันทนาการ

๓.๗.๗ มีผลงานการศึกษา วิจัย ค้นหา และพัฒนานวัตกรรมด้านนันทนาการ
ทั้งระดับประเทศและระดับนานาชาติ

๓.๗.๘ มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ
ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ทั้งในระยะกลางแผนฯ และปลายแผนฯ รวมทั้งมีการนำผลการประเมิน
มาปรับปรุง และพัฒนา

๔) ยุทธศาสตร์ของ (ร่าง) แผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

๔.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมเด็ก เยาวชน และประชาชนให้มีความรู้
ความเข้าใจ ตระหนักถึงคุณค่าของการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และประกอบกิจกรรมนันทนาการ
เป็นประจำจนเป็นวิถีชีวิต

๔.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การผลิตและพัฒนาบุคลากรในการเป็นผู้นำและการจัด
บริการนันทนาการ

๔.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาการบริหารจัดการนันทนาการ

๔.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาสภาวะแวดล้อมและการส่งเสริม อนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนด้วยนันทนาการ

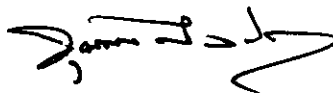
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาพิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อโปรด
พิจารณา ดังนี้

๑. ให้ความเห็นชอบ (ร่าง) แผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ -
๒๕๕๙)

๒. ให้กระทรวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังปรากฏใน (ร่าง) แผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ
ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ใช้เป็นกรอบในการกำหนดแนวทางพัฒนานันทนาการของชาติ ให้ดำเนิน
ไปในทิศทางเดียวกันทั่วประเทศ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้การเห็นชอบ (ร่าง)
แผนพัฒนานันทนาการแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชุมพล ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

กรมพลศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๑๔ ๐๑๒๐ ต่อ ๔๖๐๑

โทรสาร. ๐ ๒๒๑๔ ๑๕๐๗